



## En Ferran Cortès era un súbdit de la Corona d'Aragó

Autor: Joanjo Albinyana

Data de publicació: 08-06-2011

**Era Hernando Cortès un extremeny? O, com defensa En Jordi Bilbeny, fou un príncep de la casa reial catalana? Fa poc que En Pep Mayolas l'ha identificat amb l'Alfons d'Aragó i Gurrea. Ara, En Joanjo Albinyana ha trobat que al <i>Carlo Famoso</i>, d'En Lluís Çapata, al 1566, ja se'l feia, amb tota normalitat, aragonès.**

L'escriptor siscentista Lluís Çapata, al seu llibre "Carolo famoso", editat per En Joan Mey a València a l'any 1566, ens confirma que En Cortès era aragonès. Parem atenció al següent fragment que trobem al cant XXV, pàgina 138:

CORTES

Y aquel gentil escudo repartido

Todo el en quatro partes diferentes

Qu'en en un quadro esta un aguila en su nido

Y al otro un fiero Leon de bravos dientes

Y al otro tres coronas, y esculpido

Al otro el claro México en sus fuentes

Con las ocho cabeza en cadena

Cortesés de Aragon familia buena.

Llegit això, algú podria pensar que l'autor està parlant del cognom Cortés en general, sense especificar clarament que es tractés del famós conqueridor de Mèxic. Però, si hi parem atenció, observarem que en una part del seu escut apareix Mèxic. Per tant, no hi ha cap dubte que està anomenant concretament l'escut d'armes del famós Hernán Cortés.

També es podria argumentar que fa referència a l'origen dels primers Cortés, abans que acudissin a Extremadura. Caldrà recordar que a totes les seves biografies ens el volen presentar com a extremeny i s'afarten de dir que el

---

cognom és extremeny, concretament els identifiquen amb els Cortés de Monroy.

Per tant, al text trobem que el verb està conjugat en present i el que ens està dient és que al voltant de 1566, data d'impressió del llibre, per un escriptor extremeny com diuen que era En Çapata, fent referència clara i inequívoca del gentilici del conqueridor, la família dels Cortés és aragonesa.

Voldria deixar clar que En Lluís Çapata és contemporani d'En Cortés i quan mor aquest l'escriptor només té 21 anys; amb la qual cosa conegué la fama de l'esmentat conqueridor. Així, doncs, crida fortament l'atenció que un autor com En Lluís Çapata, parlant de l'escut d'armes d'Hernan Cortés, suposadament extremeny com ell, acabe afirmant que els Cortés són d'Aragó. Seria lògic pensar que si ambdós personatges foren extremenys, al poema, quan es parla de la família dels Cortés, en Çapata escriuria que aquesta seria extremenya o castellana.

Però, en canvi, aquesta frase –"Cortesés de Aragon familia buena"– sí que té sentit en el context d'una descoberta catalana d'Amèrica com ja ve demostrant l'investigador Jordi Bilbeny des de fa anys als seus escrits i conferències.

Joanjo Albinyana